

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

KASBIY TA'LIM
AGENTLIGI

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
TA'LIMNI RIVOJLANTIRISH
RESPUBLIKA ILMIY-METODIK
MARKAZI

KASBIY TA'LIMNI
RIVOJLANTIRISH
INSTITUTI

HELVETAS

Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

No AK-000152

Kasbiy ta'limni rivojlantirish institutida 2026-yil 5-may kuni o'tkazilgan
"KASBIY TA'LIMDA ILG'OR XALQARO TAJRIBALAR ASOSIDA KADRLAR
TAYYORLASHNI SIFAT JIHATDAN YANGI BOSQICHGA KO'TARISHNING DOLZARB
MUAMMOLARI, YECHIMLARI VA ISTIQBOLLARI" mavzusida Respublika ilmiy-amaliy
konferensiyasida faol ishtiroki uchun

Latibjonov Rahmatillo Abdurashid o'g'li

(F.I.SH.)

SERTIFIKAT

bilan taqdirlanadi.

05.05.2026 yil

X.Kadirov
Institut direktori

Kasbiy ta'lim
agentligi

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR
VAZIRLIGI**

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR
VAZIRLIGI KASBIY TA'LIM AGENTLIGI**

KASBIY TA'LIMNI RIVOJLANTIRISH INSTITUTI

**“KASBIY TA'LIMDA ILG'OR XALQARO TAJRIBALAR
ASOSIDA KADRLAR TAYYORLASHNI SIFAT JIHATDAN
YANGI BOSQICHGA KO'TARISHNING DOLZARB
MUAMMOLARI, YECHIMLARI VA ISTIQBOLLARI”
MAVZUSIDAGI XALQARO ILMIY-AMALIY
KONFERENSIYA MATERIALLAR TO'PLAMI**

2-JILD

TOSHKENT – 2026

“Kasbiy ta’limda ilg’or xalqaro tajribalar asosida kadrlar tayyorlashni sifat jihatdan yangi bosqichga ko’tarishning dolzarb muammolari, yechimlari va istiqbollari” mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya materiallar to’plami 2-jild (2026 – yil 5–may) – T.:

ANJUMANNI YUQORI SAVIYADA TASHKIL ETISH VA O’TKAZISH BO’YICHA TASHKILIY GURUH TARKIBI

A. N. XUSANOV X.KADIROV, B.SHOYQULOV, M. MUHAMMADYUNUSOVA, X.TEMIROV,
S.ASHUROVA, H.BEGIMQULOV, A.ULOSHEV, F.YUSUPOV, T.XUDAYBERGANOV,
D.RAHMATULLAYEVA, N.SIROJIDDINOVA, G.KADIROVA, E.XOLIKOV

ANJUMANDA MAQOLA VA TEZISLARNI TAHRIRDAN O’TKAZISH ISHLARINI TASHKIL ETISH BO’YICHA TAHRIRIYAT GURUHI TARKIBI

FISH	Lavozimi
S.Y.Ashurova	Ilmiy tadqiqotlar, fan va ta’lim texnologiyalari transferi bo’limi boshlig’i tahririyat guruhi raisi
H.Begimqulov	Kasbiy ta’lim boshqaruv kadrlarini qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish fakulteti dekan, dotsent, (PhD) tahririyat guruhi raisi o’rinbosari;
D.Raxmatullayeva	Ta’limda boshqaruv kafedrası mudiri, professori v.b., p.f.d. (DSc) a’zo; (3-sho’ba)
Sh.Raximov	Kasbiy ta’limni innovatsion rivojlantirish boshqarmasi boshlig’i , a’zo (1-sho’ba)
N.Sirojiddinova	Innovatsion ta’lim texnologiyalari kafedrası mudiri, dotsent, (PhD) a’zo; (2-sho’ba)
N.Karimova	Ta’limda boshqaruv kafedrası professori v.b., p.f.d. (DSc) a’zo; (3-sho’ba)
G.Kadirova	“Ta’limda boshqaruv kafedrası” kafedrası dotsenti (PhD), a’zo; (4-sho’ba)
A.Avliyaqulov	Ta’limda boshqaruv kafedrası professori v.b., p.f.n. a’zo; (5-sho’ba)
I.Sharapova	Dual va xalqaro ta’lim dasturlarini ishlab chiqish va muvofiqlashtirish bo’limi , a’zo; (1-sho’ba)
B.Nosirov	Innovatsion ta’lim texnologiyalari kafedrası katta o’qituvchisi, a’zo; (2-sho’ba)
A.Aliqulov	Ta’limda boshqaruv kafedrası katta o’qituvchisi, a’zo; (3-sho’ba)
B.Nosirov	Innovatsion ta’lim texnologiyalari kafedrası katta o’qituvchisi, a’zo; (4-sho’ba)

UCHINCHI SHO‘BA

KASBIY TA‘LIMDA PEDAGOG
KADRLAR SALOHIYATINI OSSHIRISH,
KOMPETENSIYAVIY YONDASHUV
VA XALQARO SERTIFIKATSIYA
MASALALARI

MUNDARIJA

3-SHO'BA

KASBIY TA'LIMDA PEDAGOG KADRLAR SALOHİYATINI OSHIRISH, KOMPETENSIYAVIY YONDASHUV VA XALQARO SERTIFIKATSIYA MASALALARI

Ashurova Sanobar Yuldashевна, Azizova Asalxon Ruslanovna

МОДЕРНИЗАЦИЯ ПОДГОТОВКИ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ КАДРОВ В ПРОФЕССИОНАЛЬНОМ ОБРАЗОВАНИИ ЧЕРЕЗ КОМПЕТЕНТНОСТНЫЙ ПОДХОД И МЕЖДУНАРОДНУЮ СЕРТИФИКАЦИЮ	4
--	----------

Raxmatullayeva Durdona Ravshanovna

TEXNIKUM RAHBARLARINING BOSHQARUV KOMPETENSIYALARINI RIVOJLANTIRISH	9
--	----------

Allamurodov Husan Abdusamadovich

KASBIY TA'LIM DASTURLARINI MEHNAT BOZORI EHTIYOJLARI ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISHDA MONITORING VA TAHLIL MEKANIZMLARI.....	12
--	-----------

Anarbekova Aqmaral Baxtiyar qizi

IMKONIYATI CHEKLANGAN BOLALAR TOIFALARI	14
--	-----------

Azizova Qizlarxon Mashrabovna

KASBIY TA'LIM TIZIMIDA PEDAGOGLARNING PROFESSIONAL KOMPETENSIYALARINI RIVOJLANTIRISHDA XALQARO SERTIFIKATSIYA STANDARTLARINING O'RNI VA ISTIQBOLLARI	16
---	-----------

Azimov No'monjon Ibragimovich

TEXNIKUM RAHBARLARINING BOSHQARUV KOMPETENSIYALARINI RIVOJLANTIRISHDA MENEJERLIK SERTIFIKATINING AHAMIYATI	20
---	-----------

Ashiraliyeva Farangiz Qaxramonovna, Ulasheva Farida Farxod qizi

<i>Quvvatboyeva Sarvinoz Nurbek qizi</i> INKLYUZIV, UY TA'LIMI VA "MEHRLI MAKTAB" LARGA BOLALARNI JALB QILISH	24
---	-----------

Beknazarov Xurshidbek Xabibullayevich

O'QITUVCHI VA ISHLAB CHIQRISH TA'LIM USTALARI O'RTASIDA HAMKORLIKNI SAMARALI TASHKIL ETISH XUSUSIDA.....	27
---	-----------

Б.Б. Собиров

АКТУАЛЬНОСТЬ ПРОЦЕССОВ ЦИФРОВИЗАЦИИ В РАМКАХ РАЗВИТИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ.....	29
---	-----------

Boboyev Farrux Axmedjonovich

KASBIY TA'LIM MENEJMENTIDA RAHBARNING RAQAMLI YETAKCHILIK VA STRATEGIK KOMPETENSIYALARINI SHAKLLANTIRISHNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	31
--	-----------

на краткосрочных курсах так и в рамках повышения квалификации педагогических кадров.

Применение андрагогических подходов дало возможность повысить ответственность педагогических работников в процессе обучения, также слушатели чаще обращались к своему опыту, сохраняли высокую мотивацию к обучению, вносили определенные коррективы в процесс повышения квалификации. Обеспечивалось реальное взаимодействие обучающего и обучающегося, начиная с планирования процесса обучения до его рефлексии, предусматривалась обратная связь и необходимая корректировка учебного процесса.

Андрагогические подходы в повышении квалификации дают возможность построить образовательный

процесс, который удовлетворяет потребности взрослых обучающихся, раскрывает их возможности наилучшим образом, гарантируя продвижение педагогов по индивидуальным траекториям. Андрагогическая подготовка преподавателей, педагогов (взрослых) ориентирует на образование в течение жизни, так как предполагает постоянное использование различных видов самоанализа: самотестирования, рефлексии, самооценки, самопроектирования, самокоррекции и т.д. Андрагогический подход в системе повышения квалификации педагогов позволяет участникам повышать свою профессиональную компетентность в соответствии с требованиями времени, обеспечивает их готовность к непрерывному образованию.

СПИСОК ИСПОЛЬЗОВАННОЙ ЛИТЕРАТУРЫ:

- Змеев С.И. Андрагогика: основы теории, истории и технологии обучения взрослых. М.: ПЕРСЭ; 2007. – 272 с
- Змеёв С.И. Основы андрагогики: учеб. пособие для студ. асп. и преп. – М., 1999.
- Глазырина А.В. Андрагогический подход к развитию образовательной активности педагога в процессе повышения квалификации: дис. ... канд. пед. наук. - Йошкар-Ола, 2006. - 156 с
- Уматалиева К.Т. "Непрерывное развитие методической компетенции преподавателя колледжа с использованием инновационных образовательных технологий" дисс. (PhD)-Т.:2018г

YOSH PEDAGOGLARNI SHAXSLARARO MULOQOT FUNKSIYALARIDAN SAMARALI FOYDALANISH IMKONIYATLARI

Latibjonov Rahmatillo Abdurashid o'g'li

Andijon viloyati Pedagogik mahorat markazi

Pedagogika va psixologiya, ta'lim texnologiyalari

kafedrası katta o'qituvchisi

<https://doi.org/10.5281/zenodo.20135565>

Annotatsiya: Ushbu maqolada bo'lajak pedagog va uning obrazi, o'qituvchi muloqotchanligiga qo'yiladigan talablar va zamonaviy o'qituvchi qanday bo'lishi kerakligi yoritib berilgan. Shaxslararo muloqot funksiyalaridan foydalanish haqida to'xtalib o'tilgan.

Kalit so'zlar: yosh o'qituvchi, muloqot, pedagogik mahorat, pedagogik muloqot, muloqot funksiyalari.

Avvalo, shaxs tushunchasining asl negiziga e'tibor beradigan bo'lsak, shaxs bu idrok qila oluvchi, esda saqlay oluvchi va fikr yuritish qobiliyatiga ega mavjudotdir. Shaxs insonga

ta'lluqli bo'lib, psixologik jihatdan taraqqiy etgan, shaxsiy xususiyatlari va xatti-harakati bilan boshqalardan ajralib turadigan, mavjud xulq-atvor va dunyoqarashga ega bo'lgan

jamiyatning a'zosini ifodalashga xizmat qiladi. Shaxs ijtimoiy va shaxslararo munosabatlarning maxsuli hamdir. Insonning falsafiy tafakkuri rivojida shaxs va jamiyat munosabati muhim o'rinda turadi. Ko'plab konseptsiyalar va falsafiy qarashlar mavjud. Shaxs va jamiyat munosabatiga qarashda dastlab mifologik, diniy qadriyatlar ustuvor bo'lgan. Bu kabi ijtimoiy rivojlanish, avvalo dunyo to'g'risidagi tasavvurlari, ongi, bilimi, tashqi olamga bo'lgan ta'sirlari va ko'nikmalarining ifodasidir. Ya'ni bu "tabiat-inson, jamiyat" munosabatini ko'rsatadi. Asta-sekin "inson-jamiyat" munosabatiga bo'lgan qarashlar shakllanib bordi. Diniy, falsafiy va mifologik qarashlar o'z aksini topa boshladi. Ushbu ikki atamaga falsafiy tarafdin yondashadigan bo'lsak, "Inson", "Jamiyat" munosabati insonning jamiyatdagi o'rni, inson mohiyat va unga xos xususiyatlar to'g'risida falsafiy yondashiladi. Tarixda esa turli diniy-falsafiy tizimlar shaxs masalasiga o'zgacha yondashilgan.

Antik davr falsafasini ko'radigan bo'lsak, shaxsga nisbatan asosan ijtimoiy munosabatlar nuqtayi nazardan qaralganda, xristianlik ta'limotida shaxs maxsus mohiyat, "Individual substansiya", aqliy xususiyat, nomoddiy ruhning sinonimi deb tushunilgan. Yangi davr falsafasida fransuz faylasufi R.Dekart shaxs to'g'risida dualistik g'oya shakllanishiga yo'l ochib berdi. Bunda avvalo, o'z-o'zini anglash – "Men" tushunchasi bilan birlashib ketdi. Juda ko'plab ta'rif va tushunchalar orasida Amerikalik psixolog G. Ollportning ta'rifi e'tiborga loyiqdir: "Shaxs bu hayot jarayonida shakllanuvchi individual o'ziga xos psixofiziologik tizimlar shaxs xususiyatlari yig'indisi bo'lib, u asosida ushbu insonga xos tafakkur va xulq - atvor yuzaga keladi". Rus psixologi S.L.Rubinshteyn: "Odam o'zidagi takrorlanmas xususiyatlariga ko'ra individualdir. Uni o'z atrofidagilariga, borliqqa bo'lgan ongli munosabati, biror faoliyat bilan shug'ullanishi uning shaxs ekanligidan dalolat beradi" deb ta'kidlab o'tadi.

XX asr psixologi va filosofi Erik Fromm shaxs tushunchasiga shunday ta'rif beradi, "Shaxsda shunday yaxlit tug'ma va orttirilgan psixik xususiyatlar borki, u individni xarakterlab beradi va qaytarilmasligini ifodalaydi. Shaxs xususiyatlari - temperament, qobiliyat, hissiy-irodaviy sifatlar va xarakterni o'z ichi-

ga oladi. Ammo shaxsning mohiyati-bu uning yo'nalganligi, uning motivatsiyalari, ijtimoiy munosabatlari va ustanovkalari (ko'rsatmalari), shu bilan birga albatta o'z-o'ziga munosabatdir". Bizga ma'lumki, "shaxs" tushunchasi faqat psixologiya fani orqali emas balki, boshqa ko'plab falsafa, sotsiologiya, pedagogika kabi fanlar tomonidan ham tahlil qilib o'rganilgan.

Bo'lajak o'qituvchilarni shaxslararo madaniy munosabatlarga tayyorlash ularni kasbiy rivojlantirish nuqtai nazardan yondashganda amaliy xarakterga ega bo'lgan o'ta muhim pedagogik masalalar biri hisoblanadi. Ta'lim jarayoni sub'ektlariga shaxslararo munosabatlarning ta'sirini aniqlash mexanizmlarini aniqlash zaruriyati kuchaymoqda. Bo'lajak o'qituvchilarni tayyorlash jarayonining muvaffaqiyatli kechishini ta'minlashda shaxslararo munosabatlar dinamikasini aniqlash muhim hisoblanadi. Ushbu muammoning turli yo'nalishlarini tadqiq etishga bag'ishlangan ishlarning tahlili shuni ko'rsatmoqdaki, umumiy muammoning bugungi kunga qadar o'rganilmagan tarkibiy qismini ajratish alohida ahamiyatga ega. Talabalar orasidagi shaxslararo munosabatlarni o'rgangan mutaxassislar R.Safarova, N.Dilova, Sh.Doniyorov, G.M.Andreyev, N.N.Obozova, L.YA.Gozmanlar uning turli qirralariga murojaat qilganlar. Shaxslararo munosabatlarning funksiyalarini o'rgangan mutaxassis N.V.Kazarinova quyidagilarni ajratishga muvaffaq bo'lgan: axborotli, emotiv, kontakt, qo'zg'atuvchi, muvofiqlashtiruvchi, tushunish funksiyasiga ko'ra, munosabat o'rgatish va yordam ko'rsatish funksiyasiga ko'ra kabilar.

Shaxsning shakllanishi atrofdagilar yordamida amalga oshadi. Ta'lim jarayonida ko'rsatildigan o'zaro ta'sir va yordam talabalarning kasbiy rivojlanishlari va tarbiyasiga samarali ta'sir ko'rsatadi. Kasbiy ta'lim jarayonida shaxslararo munosabatlarning roli va o'rnini N.E.Kasatkina, A.R.Luriya, E.YU. Klepsova kabi mutaxassislarning ishlarida ochib berilgan. Shaxslararo munosabatlar doirasida psixik jarayonlar metajarayon va metatizimlar bilan bog'liq jihatlari ham tadqiq etilgan. Ushbu yo'nalishda A.V. Karpov, I.M. Skityaeva, S.M. Xalinla izlanishlarni olib borganlar. O'quv topshiriqlarning ko'lamining kengayishi barobarida shaxslararo munosabatlarning dolzarblashuvi kuzatiladi.

Raqamli transformatsiyalar sharoitida shaxslararo munosabatlarning ko'lami torayib bormoqda. Bunday vaziyatlarda shaxslararo munosabatlarning xarakteri va ushbu yo'nalishda vujudga kelgan tendensiyalarni o'rganishga nisbatan pedagogik ehtiyoj vujudga kelmoqda. Shu bilan bir qatorda ta'lim oluvchilarning shaxsida ham bir qator o'zgarishlar kuzatilmoqda. Kompentsiyaviy yondashuv doirasida talabalarning o'z faoliyatlarini boshqarishlari va o'z harakatlarni muvofiqlashtirishga bo'lgan ehtiyoj kuzatilmoqda. Yoshlarni shaxslararo munosabatlarning metodologik asosi sifatida mutafakkir ajdodlarimizning pedagogik ta'limotlari hamda pedagogika nazariyasida mavjud bo'lgan sotsiodidaktik yondashuvlarni ko'rsatish lozim. Biz quyida shaxslararo munosabatlarni rivojlanishiga asos bo'ladigan holatlarni tahlil qilishga harakat qildik. Shaxslararo munosabatlar o'zini qonun qoidalar tizimi, stereotiplar, natijalariga ega. Bu qoidalar va stereotiplar shaxslarning o'zaro munosabat jarayonida biri birlariga ta'sir ko'rsatishlarini ta'minlaydi. Shaxslararo munosabatlar jarayonida talabalar muayyan ijtimoiy rollarni bajarish ko'nikmasini egallaydilar. Jumladan ular o'qituvchi va o'quvchi mavqeini aniqlashga harakat qiladilar. Shaxslararo munosabatlar jarayonida talabalar o'zlarining shaxsiyatlarini shakllantirishga muvaffaq bo'ladilar. Shaxslararo munosabatlarning rivojlanish jarayonida sub'ektiv xarakterdagi kechinmalar, o'zaro munosabatlar tarkib topadi. Shaxslararo muloqot jarayonida talabalarning o'zaro tengligi ta'minlanadi va qo'llab-quvvatlanadi. Shunda ular o'zaro munosabatga kirishish uchun qulay sharoitlarni izlaydilar. Bunday sharoitlar ularning shaxsiy o'ziga xosliklarini, o'zlarini bilish va anglashlarini, namoyon etishlarini ta'minlash imkonini beradi. Shaxsga yo'naltirilgan muloqot jarayonida talabalar o'z suhbatdoshlarining betakrorligi, o'ziga xosligini anglashga muvaffaq bo'ladilar. Shuningdek, uning hissiy holati, shaxsiy tavsifnomasi hamda ularning o'z o'zini baholash darajasini o'rganishga muvaffaq bo'ladilar. Shaxslararo munosabatlarning asosini talabalarning o'zaro hamkorligi tashkil etadi. Bunday hamkorlik muloqot jarayonida vujudga kelgan bo'lib, bunday muloqot jarayonining ishtirokchilari bir-birlariga

o'zaro ta'sir ko'rsatadilar: nuqtai nazarlari, ustanovkalari, stereotiplarini o'zgartiradilar. Shaxslararo munosabatlarning asosini talabalarning emotsionalliklari, motivatsion jarayonlar, qadriyatlar va shaxsiy fikrlari tashkil etadi. Shaxslararo muloqot tushunchasi to'liq ma'noda shaxslararo aloqa, shaxslararo kommunikatsiya, shaxslararo birgalikdagi faoliyat, o'zaro harakatlar va muloqotni o'z ichiga oladi. Shaxslararo kommunikatsiya o'zida fikr almashinishning turli usullari shaxslararo axborot almashinish hamda qayta ishlash usullarini mujassamlashtiradi. Shaxslararo birgalikdagi munosabatlar esa muloqot jarayonidagi sheriklik, o'zaro munosabatlardan iborat. Ular birgalikdagi hamda yakka tarzidagi faoliyatning barcha turlarini tadqiq etadilar. Mazkur harakatlar birgalikda pozitiv o'zgarishlarni amalga oshirish, faoliyat usullarini egallash, o'zaro munosabatlar va ustanovkalarni o'zgartirishga asos bo'ladi. Shaxslararo munosabatlar shuni anglatadiki, talabalar orasidagi aloqalar hissiy emotsional yo'nalishga ega bo'lib, bunday yo'nalishsiz shaxslararo muloqotni amalga oshirish imkonsiz. Shaxslararo munosabatlarning funksiyalari:

- aloqalar o'rnatish, muloqotdoshlar qabul qilish va axborotlarni uzatishga tayyor, shuningdek muloqotni qo'llab quvvatlashga ham tayyor, o'zaro axborot almashinish:

- muloqotdoshlar o'zaro axborot, fikr, echimlar, g'oyalarni almashinishga moyil bo'ladilar.

- Muloqotga turtki berish: bunda talabalar muloqotga kirishi uchun yo'naltiruvchi usullarni qo'llaydilar, o'z suhbatdoshlarini muloqotga undaydilar, muloqotdoshlarini muayyan xarakatlarini bajarishga yo'naltiradilar.

Muloqotni funksiyasi: muloqotdoshlar bir birlarini bir xilda tushunishga muvaffaq bo'ladilar, suhbatdoshlari taqdim etgan axborotlarning mohiyatini anglab etadilar, qonun qoidalar, ustanovkalar rejalar hamda holatlarni tushunib etadilar.

Muloqot jarayonidagi his-tuyg'ularning ifolash funksiyasi: muloqotdoshlar bir birlarini faolikka undaydilar, muayyan hissiy kechinmalarini boshdan kechiradilar, o'zlarining shaxsiy holatlariga qarab yo'nalish oladilar hamda suhbatdoshlarini o'zgartirishga muvaffaq bo'ladilar.

Munosabat o'rnatish funksiyasi: natijada ular shaxslararo munosabatlar jarayonida o'z mavqelarini anglab etadilar. Kommunikativ muloqot jarayonida quyidagilar alohida farqlanadi: verbal hamda noverbal kommunikatsiya.

Verbal kommunikatsiya nutq vositasida axborot almashinishga asoslanadi. Bunda ular nutq va ovoz imkoniyatlaridan foydalanadilar. Nutq axborot almashinishning eng qulay vositasi hisoblanadi. Nutq vositasida taqdim etilayotgan ma'lumotning mohiyati oydinlashadi.

Noverbal kommunikatsiya doirasida esa axborot almashinishning boshqa bir qator usullardan foydalaniladi. Ular belgilar tizimi va nutqning yordamchi vositalar, pedagogik jarayonlarda qo'llaniladigan mimikalar, ko'z orqali aloqa o'rnatish, shu bilan bir qatorda shaxslararo muloqotga zamon va makon munosabatlari ham sezilarli ta'sir ko'rstadi. Professor-o'qituvchilar bo'lajak o'qituvchilarni shaxslararo munosabatlarga tayyorlashda muloqotning barcha vositalaridan birdek foydalanishlari lozim.

Muloqot jarayoni o'ziga xos ravishda murakkab bo'lib, bunda uch xil bosqich mavjud. T.

Shibutani "Ijtimoiy psixologiya» kitobida (darsligida) "Agar odam o'ziga bo'lsa ham o'zini anglasa, demak, o'z-o'ziga ko'rsatmalar bera oladi", deb to'g'ri yozgan edi. Odamning o'z-o'zi bilan muloqoti aslida uning boshqalar bilan muloqotining xarakterini va hajmini belgilaydi. Agar odam o'z-o'zi bilan muloqot qilishni odat qilib olib, doimo jamiyatdan o'zini chetga tortib, tortinib yursa, demak, u boshqalar bilan, suxbatlashishda jiddiy qiyinchilikni boshidan kechiradi deyish mumkin. Demak, boshqalar bilan muloqot - muloqotning ikkinchi bosqichidir. Uchinchi bosqich avlodlar o'rtasidagi muloqot. Bu muloqot tufayli har bir jamiyatning o'z madaniyati, madaniy boyliklari, qadriyatlar mavjud bo'ladiki, buning ahamiyatini tushungan insoniyatning eng ilg'or vakillari uni doimo keyingi avlodlar uchun saqlab keladilar hamda ta'lim-tarbiya va kundalik muloqot jarayonida uni avlodlardan avlodga uzatadilar. Har bir muloqot turining o'z qonun-qoidalarini, ta'sir usullari va yo'l-yo'riqlari borki, ularni bilish har bir kishining, ayniqsa, odamlar bilan doimo muloqotda bo'ladigan pedagoglarning burchidir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

- S.Hasanov, D.Abdumadjidova, N. Atayeva. Psixologiya (psixologiya nazariyasi va amaliyoti asoslari) Ma'ruza matni-Toshkent 2016, 5-bet. 3. S.L.
- Rubinshteyn. Umumiy psixologiya asoslari 2006.
- Dilova N.G. (2018). Buyuk ajdodlarimizning ta'limotlarida mujassamlashgan o'qituvchi bilan o'quvchilar xamkorligining pedagogik xususiyatlari. Zamonaviy ta'lim. №3, 63-68 b
- Safarova R.G. Didactic conditions of forming creative thinking skills in student. International scientific and practical conference "trends of modern science and practice". Ankara, Turkey 2023. <https://zenodo.org/badge/DOI/10.5281/zenodo.7786879.svg>

ALOHIDA EHTIYOJLI YOSHLARNI KASBIY YO'NALTIRISHDA XALQARO AMALIYOT

Pulatov Isomiddin Sharofiddinovich

Kasbiy ta'limni rivojlantirish instituti Mustaqil-tadqiqotchisi

<https://doi.org/10.5281/zenodo.20135565>

Annotatsiya: Maqolada alohida ehtiyojli yoshlarni kasbiy yo'naltirish bo'yicha xalqaro tajribalar tahlil qilinadi. Zamonaviy inklyuziv ta'lim tizimlarida bunday yoshlarning kasbiy rivojlanishini qo'llab-quvvatlash, ularni mehnat bozoriga integratsiya qilish va individual imkoniyatlarini hisobga olgan holda kasb tanlashga yo'naltirish dolzarb masalalardan biridir.

Kalit so'zlar: inklyuziv ta'lim, kasbiy yo'naltirish, alohida ehtiyojli yoshlar, xalqaro tajriba, mehnat bozori, kasbiy rehabilitatsiya.

Bugungi kunda jamiyatimizda alohida ehtiyojli bolalarning rivojlanishi, ta'lim-tarbiyasi